

»Begrebet privatisering er ikke entydigt i forhold til de forskellige typer af opgaver som kommunalbestyrelsen kan vælge at lade private løse i forbindelse med den offentlige spildevandsforsyning og de betingelser, hvorunder dette sker.

Der sondres i spildevandslovgivningen mellem to typer af anlæg; »offentlige spildevandsanlæg« og »private spildevandsanlæg«.

Et offentligt spildevandsanlæg er efter miljøbeskyttelseslovens § 30, stk. 7, et spildevandsanlæg, »hvor en eller flere kommunalbestyrelser har ansvaret for anlæggets drift og/eller vedligeholdelse«.

Det er ikke i miljøbeskyttelsesloven eller forarbejderne til loven nærmere fastlagt, hvad »ansvaret« indebærer.

Efter Miljøstyrelsens vurdering må ansvaret dog omfatte en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at sikre, at det kommunale spildevandsanlæg fungerer miljømæssigt forsvarligt. Kommunalbestyrelsen må derfor bl.a. sikre, at gældende udledningskrav og eventuelle påbud om forbedret rensning eller forureningsundersøgelser, som meddeles af amtsrådet, efterleves. Kommunalbestyrelsen må også foranledige driften af anlægget standset, hvis det er påkrævet.

Herudover er borgere og virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven sikret en tilslutningsret (og -pligt) til offentlige spildevandsanlæg, som det påhviler kommunalbestyrelsen at sikre.

Det »ansvar« der påhviler kommunalbestyrelsen er efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke til hinder for, at kommunerne overlader den praktiske udførelse af drift og vedligeholdelse af offentlige spildevandsanlæg til private.

Hvis kommunalbestyrelsen overlader driften af et offentligt spildevandsanlæg til private, må den sikre sig de nødvendige kontrol- og råderettigheder over spildevandsanlægget, der gør det muligt for kommunalbestyrelsen at leve op til de forpligtelser, den har efter loven.

Tilsvarende gælder, hvis kommunalbestyrelsen ønsker at overdrage ejendomsretten til et offentligt spildevandsanlæg til en privat virksomhed. Kommunalbestyrelsen vil i forbindelse hermed således skulle sikre, at den til enhver tid, også i forbindelse med ejerens eventuelle konkurs, har de nødvendige kontrol- og råderettigheder over spildevandsanlægget.

Hvis den private virksomhed går konkurs, vil der efter Miljøstyrelsens opfattelse påhvile kommunalbestyrelsen en pligt til at sikre, at det

offentlige spildevandsanlæg til stadighed fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder at det overholder miljølovgivningen. Dette understøttes også af betalingsvedtægtsloven, § 1, der bestemmer, at kommunalbestyrelsen forestår driften og vedligeholdelsen af offentlige spildevandsanlæg, jf. Miljø- og Energiministeriets lovebekendtgørelse nr. 923 af 5. december 1997.

Hvad angår brugernes bidrag til tilslutning og afledning af spildevand til det offentlige spildevandsanlæg følger det af bestemmelserne i betalingsvedtægtsloven, at beregning og opkrævning skal foretages af kommunalbestyrelsen. De indbetalte bidrag vil således ikke indgå i den private virksomheds konkursbo.

Offentlige spildevandsanlæg er iøvrigt underlagt hvile-i sig-selv princippet, og provenuet i forbindelse med et eventuelt salg af et offentligt spildevandsanlæg tilhører kloakforsyningen. Princippet betyder først og fremmest, at kloakforsyningens indtægter og udgifter skal balancere, ikke nødvendigvis i det enkelte regnskabsår men over en periode.

Forpligtelsen til at sikre økonomisk balance over en vis periode betyder, at et overskud ved en kommunes kloakforsyning, f.eks. som følge af indtægter ved helt eller delvist salg af spildevandsanlægget, skal søges afviklet så hurtigt som muligt. Det skal ske ved, at der indenfor en planlagt periode foretages investeringer i anlægget og/eller ved at taksterne nedsættes.

Hvis drift og vedligeholdelse af den kommunale kloakforsyning helt vil kunne finansieres af salgsindtægten, vil der alene kunne opkræves takster, hvis dette er begrundet i et behov for henlæggelser til kommende planlagte investeringer m.v. i anlæg, som forudsættes at fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32.

Det betyder bl.a., at en indtægt ved salg af hele eller dele af et offentligt spildevandsanlæg ikke på sigt kan anvendes til dækning af kommunens udgifter på det skattefinansierede område.

Et privat spildevandsanlæg er ifølge spildevandsbekendtgørelsen, § 3, stk. 8, alle anlæg, der ikke er omfattet af definitionen på et offentligt spildevandsanlæg. Det vil sige alle anlæg, som kommunalbestyrelsen ikke har ansvaret for.

Kommunalbestyrelsen kan kun under ganske særlige betingelser privatisere et offentligt spildevandsanlæg med den virkning, at anlægget ændres til et privat anlæg. Det følger således